

Stanisław Godlewski

I co dalej?

Palestra 16/1(169), 3-5

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

I co dalej?

Czas przejść od słów do czynów — tak trzeba by lapidarnie określić obecny okres po VI Zjeździe Partii.

Wytyczne na VI Zjazd wyzwoliły ożywioną dyskusję społeczną i środowiskową. W toku tych dyskusji rodziły się inicjatywy, których celem było przyspieszenie rozwoju gospodarczego i społecznego, szybsze i bardziej ekonomiczne wytwarzanie dóbr materialnych powszechnego użytku, lepsze zaspokajanie codziennych potrzeb społeczeństwa, a wszystko po to, by nam się lepiej żyło. Warunkiem spełnienia tego jest jednak aktywna w czynach postawa każdego z nas na swoim odcinku działania, gdyż jest tam wiele do zrobienia.

Adwokatura w prawidłowym zrozumieniu Wytycznych podjęta nie tylko dyskusję na tematy związane z pracą naszego środowiska, ale również konkretne działanie, wskazujące na integrację społeczną naszego środowiska oraz wykazujące jednocześnie zrozumienie społecznych potrzeb. Przykładowo można by tu wymienić jako rezultat wstępny podejmowanych uchwał taką działalność, jak wygłaszanie referatów we wsiach na temat nowego ustawodawstwa rolnego, świadczenie pomocy prawnej robotnikom i załogom dużych zakładów pracy i wiele innych konkretnych przedsięwzięć. Należy dodać, że zobowiązania takie podejmowały rady adwokackie, zespoły, a także poszczególni adwokaci.

Główny kierunek dyskusji przedjazdowej dotyczył jednak wewnętrznych spraw i problemów adwokatury. Zgłoszono dziesiątki projektów w różnych dziedzinach. Często projekty te są przeciwstawne sobie, ale to wcale nie przekreśla ich wartości. Fakt zaangażowania w dyskusji i polemika, może nawet czasami bardzo ostra, pozwoli znaleźć najlepsze rozwiązania.

Trzeba wyraźnie stwierdzić, że żadna z dotychczasowych prób użycia krytycznych uwag na temat braków i trudności w działalności wewnętrznej adwokatury, jakie były podejmowane przy różnych okazjach przez NRA wprost i za pośrednictwem „Palestry” (np. utworzenie rubryki „Proszę o głos”, ankieta i różne apele), nie dały prawie żadnych

wyników, jeśli je porównać z tym, co uzyskano w wyniku dyskusji nad Wytycznymi na VI Zjazd Partii. Dowodzi to najlepiej, jak głos Partii zapłodnił twórczo i konstruktywnie dyskusję także w naszym środowisku.

Obok postulatów do realizacji na dziś lub perspektywicznych, były również i takie, których realizacja oznaczałaby krok wstecz w stosunku do obecnego stanu ustrojowego adwokatury i ogólnych założeń rozwoju samorządu adwokackiego. Swoboda dyskusji i zgłaszanie nawet nierealnych wniosków było — ogólnie rzecz biorąc — zjawiskiem pozytywnym, jeśli dało to okazję prowadzącym dyskusję do wyjaśnienia problemu i do wykazania właściwych kierunków rozwojowych samorządu. Jeśli jednak takiej odpowiedzi nie udzielono, to otwarta dyskusja nie spełniła swego zadania.

Uogólniając zgłoszone wnioski z zakresu adwokatury, można by je podzielić na kilkanaście grup tematycznych. A oto niektóre z nich:

- 1) podniesienie rangi zawodu adwokata w wymiarze sprawiedliwości;
- 2) sprawa dalszego zwiększenia samorządności adwokatury;
- 3) usprawnienie pracy organów samorządu, a w szczególności zespołu adwokackiego oraz ograniczenie obowiązków członka zespołu względem zespołu;
- 4) zmiana systemu rozliczeń finansowych w zespole (arkusz rozliczeń, udział stały, koszty, ryczałt, podatki);
- 5) poprawa warunków pracy w zespołach (lokale, wyposażenie techniczne);
- 6) akcja socjalna (urlopy, domy wypoczynkowe itd.);
- 7) sprawa przechodzenia członków zespołu na emeryturę i zagadnienie sytuacji finansowej emerytów;
- 8) zmiany ordynacji wyborczej w samorządzie;
- 9) uporządkowanie problemów organizacyjnych radców prawnych;
- 10) postępowanie dyscyplinarne (rodzaj kar, przedawnienie ścigania, strony procesowe itd.).

Można by tu wymienić wiele innych jeszcze problemów, które nurtowały dyskutantów, a także referentów na zebraniach.

Należy jednak zapytać teraz: i co dalej?

Na to pytanie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej odpowiada tak: wszystkie głosy i wnioski, jakie zostały zgłoszone, podlegają obecnie systematyzacji i będą przedstawione Naczelnej Radzie Adwokackiej do decyzji z konkretnymi propozycjami rozwiązań. Niektóre problemy są już w toku zaawansowanych opracowań projektów (np. nowelizacja ustawy o u.a., rozporządzenia o zespołach, rozporządzenie o opłatach na rzecz zespołu, arkusz rozliczeń, fundusz socjalny), pozostałe będą wymagały uchwał Prezydium NRA bądź wstępnego stanowiska lub uchwał NRA. Niektóre

z tych problemów będą przedstawione do decyzji Ministrowi Sprawiedliwości zgodnie z zastrzeżoną właściwością.

Już dziś można stwierdzić, że rezultatów dyskusji (choć w niektórych kwestiach mogą one być odleglejsze w czasie). co do większości problemów należy oczekiwać — w formie odpowiednich decyzji i uchwał — w najbliższej przyszłości.

Ale też już dziś należy wyraźnie powiedzieć, jakie kryteria ogólne i założenia będą rzutowały na przyszłe rozstrzygnięcie wniosków i postulatów. Można więc stwierdzić, że będzie następowało pogłębienie demokracji socjalistycznej w samorządzie z równoczesnym ustaleniem odpowiedzialności za wykonanie uchwał i decyzji, że socjalizacja zespołów jest procesem ciągłym, równoległym z rozwojem całego naszego życia społecznego, że samorządność nasza będzie się pogłębiała o tyle, o ile środowisko nasze za pośrednictwem swoich władz będzie realizowało prawa i obowiązki zgodnie z interesem społecznym współczesnego państwa socjalistycznego, oraz że w zakresie wynagrodzeń będzie obowiązywało przestrzeganie socjalistycznych zasad wynagradzania.

Uchwała VI Zjazdu pt. „O dalszy socjalistyczny rozwój PRL” określa w sposób jasny i konsekwentny — w nawiązaniu do Wytocznych — kierunek przeobrażeń w naszym życiu gospodarczym i społecznym. Przyjęte w tej uchwale zasady będą stanowiły kryteria dla ocen możliwości realizacyjnych postulatów i wniosków również naszego środowiska.

Realizacja zadań wynikających z uchwał VI Zjazdu jest obowiązkiem zarówno organów samorządu jak i wszystkich organizacji politycznych działających w środowisku adwokackim oraz wszystkich adwokatów. Przy oczekiwaniu na rezultaty wielkiej dyskusji Zjazdowej należy stale pamiętać, że istnieje ścisła zależność między tym, co chcemy zmienić lub poprawić, a tym, co sami w tym kierunku zdziałamy. Jeśli już dziś zaczniemy realizować podstawowe obowiązki w sposób zgodny z intencjami i brzmieniem uchwały zjazdowej, to znajdziemy się od razu w pół drogi do celu, jaki sami chcieliśmy osiągnąć, akceptując kierunki proponowane przez Wytoczne.

Tego oczekujemy wzajemnie od siebie.